

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

151. An Clericus, vel sacris Ordinibus initiatus, vel Religiosus, qui in ludo taxillorum, & alearum fraudavit aliquem in magna quantitate, satisfaciat dicendo in confessione se proximum in quantitate ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

ab eo peccato, ad quod vitandum requirebatur, secus est in his casibus, in quibus tale præceptum obligaret. Sed hoc accidit in casu nostro. Ergo. Et certe si opinio Sancij esset amplectenda, multi ex illa scrupuli orientur.

RESOL. CXLIX.

An qui pluries vouit, vel pluries iurauit facere aliquam rem, frangatque votum, seu iuramentum, teneatur hoc in confessione aperire?

Ex quo inferitur, quod quis per diuersos Sanctos, & formas iurandi iuret, aut voueat, vnum tantum votum, aut iuramentum efficere, id eo hanc circumstantiam tanquam aggravantem non tenetur in confessione aperire; sicut etiam testis, qui simul rogatur de multis articulis sub vno iuramento, & in omnibus mentitur, vnum tantum peccatum committit, & non tenetur hoc in confessione aperire: Ex part. 3. tr. 4. Ref. 89. alias 90.

§. 1. **R**espondeo negatiuè cum Fagundez *prac. 2. lib. 3. cap. 5. num. 7.* vbi sic asserit: Quoties plura præcepta, vel plura vota, aut plura iuramenta de eadem re dantur, verbi gratia, de ieiunio, de audiendo sacro in eodem die, vnum tantum peccatum committit, qui eadem vota frangit, vel præcepta, vel iuramenta, grauius quidem, quam si vnum tantum præceptum, vel votum, vel iuramentum frangeret. Ratio est, quia omnia vota, vel præcepta, vel iuramenta sunt vincula eiusdem speciei, & relinquunt peccatum in eadem specie. Ita Fagundez, qui citat Caietanum, & D. Antoninum. An verò dicta circumstantia sit in confessione aperienda: Respondeo negatiuè, quia, vt alibi satis probatum est, ego puto circumstantias notabiliter aggravantes, non esse necessariò in confessione explicandas; igitur in dictis casibus sufficit, vt penitens dicat, Toties non ieiunavi, vel non audiui sacrum.

Sup. concto in hoc § in Resol. seq. & pro parte in alia Resol. 101.

2. Ex his etiam inferitur, quod qui per diuersos Sanctos, & formas iurandi iuret, aut voueat, vnum tantum iuramentum, aut votum efficere. Et ita docet Henriquez *lib. 2. de Penit. cap. 5. num. 6.* cum aliis. Et ego puto hanc circumstantiam tanquam aggravantem non esse in confessione aperiendam, sicut etiam testis, qui simul rogatur de multis articulis sub vno iuramento, & in omnibus mentitur, puto vnum tantum peccatum committere nec teneri hoc in confessione aperire.

RESOL. CL.

An testis, qui simul rogatur de pluribus rebus, & articulis sub iuramento, & in omnibus mentitur, teneatur hanc circumstantiam in confessione aperire?

Et quid, quando quis multiplicat execrationes, & iuramenta per Deum, & per Sanctos super eadem re? Ex part. 1. tr. 7. Ref. 40.

Sup. duabus primis diffic. huius Resol. lege doctrinam Resol. præterita: & pro parte testis §. p. in principio Resol. 99.

§. 1. **R**espondeo negatiuè: quia est vnum peccatum, vt rectè obseruat Henriquez *lib. 5. cap. 5. num. 6. in Glossa, litt. F.* qui citat Archidiaconum, & Sarmientum, qui etiam in *litt. H.* addit, & optimè, hoc etiam procedere, quando multiplicat execrationes & iuramenta per Deum, & per Sanctos si per eadem re, vel multiplicat scripturas publicas etiam super eadem re: nem in talibus casibus adest tantum vnum peccatum mortale & illa circumstantia diuersorum iuramentorum, & scriptura-

rum non est in confessione explicanda; sed satis est, vt dicat penitens: Transgressus sum iuramentum, & non adimpleui quandam obligationem. Quæ omnia pro praxi sunt valde notanda.

RESOL. CLI.

An Clericus, vel sacris Ordinibus initiatus, vel Religiosus, qui in ludo taxillorum, & alearum fraudauit aliquem in magna quantitate, satisfaciat dicto in confessione se proximum in quantitate notabiliter fraudasse, an vero teneatur circumstantiam instrumenti, & medijs aperire, asserendo illam fraudem fecisse in ludo taxillorum, seu alearum? Et deducitur dictos Clericos, & Religiosos, secluso scandalo, etiam si frequenter ludant non peccare mortaliter. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 21.

§. 1. **E**st prædictam circumstantiam aperiendam, putant omnes, qui asserunt, supradictos peccare mortaliter, si frequenter vacent his ludis. Et ita docet Rebellius, & Lessius apud Megalam, vbi infra, quibus ego addo Salam *tr. de ludo, dub. 2. num. 2. & seq. Squillante de obligat. Cler. par. 2. dub. 8. n. 46.* Toletum *lib. 5. cap. 27. n. 46.* Homobonum de *exam. Eccles. part. 2. tr. 9. c. 24. 9. 74.* Molseum in *sum. tom. 2. tract. 12. c. 21. n. 41. & 88.* Filiucium *tr. 37. c. 4. n. 59* & alios.

2. His tamen non obstantibus, nostrar Megala in *1. part. lib. 5. cap. 14. num. 8.* docet, dictam circumstantiam non esse in confessione aperiendam: quia putat, dictos Clericos, & Religiosos, secluso scandalo, etiam si frequenter ludant, non peccare mortaliter: & conatur respondere ad sacros Canones, vbi tales ludi Clericis prohibiti iniunguntur. An verò hæc sententia sit probabilis, Viri docti, illum legendo, iudicent.

RESOL. CLII.

Vivum, si qui furetur propter fornicationem, teneatur hanc circumstantiam finis explicare in confessione, vel sufficiat dicere, furatus sum: & postea per aliam actum dicere, habui intentionem fornicandi? Et notatur, quod circumstantia finis tunc explicanda est, quando quis peccando intendit finem aliquem, qui continet malitiam mortalem; unde si quis confessus est propter inanem gloriam, hæc circumstantia mali finis, id est vana gloria, non erit necessaria in confessione aperienda.

Etiamsque aduertitur, quod si quis in die festo propter studium omittet Sacrum, non est necessarium in tali casu confiteri circumstantiam studij, Ex part. 1. tract. 7. Ref. 23.

§. 1. **N**egatiuè respondet Syluester *verb. Confessio, 1. part. 9. ro. & ex neotericis Ioan. de la Cruz in direct. conf. part. 2. tract. de Sacram. Penit. quest. 3. dub. 6. concl. 1.* Megala in *1. part. lib. 5. cap. 10. num. 2. cap. 15. n. 6.* Nugus in *adit. ad 3. p. quest. 5. artic. 2. dub. 3. & alij.*

2. Sed mihi contraria sententia videtur probabilior. Dico igitur, verum esse, circumstantiam finis esse explicandam in confessione, vt in exemplo apposito, quando quis furatur propter inæciam. Et ita docent Bonacina de *Sacr. diff. 5. q. 5. sect. 2. p. n. 1. diff. 3. n. 2.* Fagundez *Præcept. 2. lib. 4. c. 5. p. 1. c. Henriquez lib. 2. c. 6. n. 3.* Suarez in *3. p. tom. 4. diff. 2. 2. sect. 4. in circumstantia, Cur. Reginaldus tom. 1. lib. 6. n. 127. & alij communiter.*